

บทความวิจัย (Research Article)

การดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา

โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ ในประเทศไทย

Operation according to Sufficient Economy Philosophy of

Chaloem Phrakiat Nawaminthrachutit School in Thailand

สมยศ สิทธิ¹ และรุ่งชัชดาพร เวหะชาติ²Somyot Sit¹ and Rungchatchadaporn Vehachart²นักศึกษาปริญญาโท, มหาวิทยาลัยทักษิณ, ประเทศไทย¹,รองศาสตราจารย์, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยทักษิณ ประเทศไทย²Master's Degree Student, Thaksin University, Thailand¹Associated Professor, Faculty of Education, Thaksin University, Thailand²

Received: January 5, 2025 Revised: February 7, 2025, Accepted: February 7, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้วัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในโรงเรียน 2) เปรียบเทียบการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในมุมมองของครู จำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์ การปฏิบัติงาน วุฒิการศึกษา และภูมิภาคที่ตั้ง 3) จัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ โดยกลุ่มตัวอย่างจำนวน 245 คน เก็บจรรยาบรรณ 97.55 เป็นครูจากโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ 5 แห่งทั่วประเทศ ผลการวิจัยพบว่า 1) การดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ ในประเทศไทย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มี 2 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านเงื่อนไขคุณธรรมและด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี มี 3 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก คือ ด้านความมีเหตุผล ด้านความพอประมาณ และด้านเงื่อนไขความรู้ตามลำดับ 2) ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา จำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ ประสบการณ์การปฏิบัติงาน วุฒิการศึกษาและภูมิภาคที่ตั้ง พบว่า ไม่แตกต่างกัน 3) การประมวลข้อเสนอแนะการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา พบว่า การสร้างความเข้าใจของทุกภาคส่วน ผ่านการจัดสัมมนาทางวิชาการกลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ 5 ภูมิภาค ที่มีการแลกเปลี่ยนขั้นตอนผลของการดำเนินงานในทุกภาคส่วน เป็นกระบวนการสร้างความเข้าใจได้ของทุกตัวแปรส่งผลให้การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

¹ Corresponding author. Tel: 080-5432080, Email address: somyot10042533@gmail.com

คำสำคัญ: การดำเนินงาน, ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง, โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ราชูปถัมภ์

Abstract

This research aimed to 1) examine the application of the Sufficiency Economy Philosophy in schools; 2) compare the application of the Sufficiency Economy Philosophy from the perspectives of teachers, taking into account variables such as gender, age, work experience, educational background, and school location; and 3) provide recommendations for the implementation of the Sufficiency Economy Philosophy. The research samples were 245 teachers, 97.55 percent of teachers working at 5 Chalerm Phrakiat Nawaminthrachutit schools throughout Thailand. The research findings revealed that 1) the operation according to the Sufficiency Economy Philosophy of Chalerm Phrakiat Nawaminthrachutit School in Thailand was holistically at a good level. When considering individual aspects, it found that there were two aspects got the highest mean scores, which were the aspects of ethics and good immunity; there were three aspects got high mean scores, which were the aspects of rationale, sufficiency, and knowledge conditions, respectively, 2) the comparison results showed that the opinions of teachers with different genders, ages, work experience, educational background, and school location towards the operation according to the Sufficiency Economy Philosophy of Chalerm Phrakiat Nawaminthrachutit School in Thailand were not different, and 3) it was recommended that there should be the process of building mutual understanding among all sectors through academic seminars for the Chalermprakiat School Network across five regions, where the operational steps and outcomes are shared among stakeholders. This process fosters comprehension of all variables, resulting in efficient and sustainable management

Keywords: operation, Sufficiency Economy Philosophy, Chalerm Phrakiat Nawaminthrachutit Schools

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบันส่งผลกระทบต่อโครงสร้างการพัฒนาของประเทศในหลายมิติ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะประเทศไทยที่มีความเปราะบางต่อปัจจัยภายนอก ส่งผลให้

ต้องปรับตัวโดยการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการพัฒนาอย่างยั่งยืน เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและความสามารถในการพึ่งพาตนเองในระยะยาว (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565) ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ทรงพระราชทานแก่ประชาชนชาวไทย โดยมุ่งเน้นการพัฒนาบนพื้นฐานของความพอประมาณ มีเหตุผล และการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี ปรัชญานี้สามารถนำมาใช้ในการวางแผนและดำเนินการพัฒนาทั้งในระดับบุคคล ชุมชน และองค์กร เพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างมิติทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม (สุเมธ ตันติเวชกุล, 2566)

กลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์มหาราชวชิรศึกษาในประเทศไทย ซึ่งอยู่ภายใต้สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้ดำเนินการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีการบูรณาการปรัชญานี้ในกระบวนการเรียนการสอน และการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติได้มุ่งเน้นการปลูกฝังค่านิยมด้านคุณธรรมและจริยธรรมตามคำขวัญ "รักศักดิ์ศรี มีคุณธรรม นำวิชาการ สืบสานงานพระราชดำริ" ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อสร้างสำนึกในคุณค่า และการใช้ชีวิตอย่างพอเพียงในหมู่นักเรียน (กลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ 5 ภูมิภาค, 2566) ผลการดำเนินงานตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติได้แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จในการสร้างนักเรียนที่มีคุณลักษณะพึงประสงค์ เช่น ความมีวินัย ความรับผิดชอบต่อสังคม และการใช้ชีวิตอย่างมีเหตุผล นอกจากนี้ โรงเรียนยังมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้และค่านิยมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2566)

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารการศึกษาในอนาคต และเป็นครูผู้สอนในกลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์มหาราชวชิรศึกษา ในประเทศไทยในปัจจุบัน จึงต้องการศึกษาการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์มหาราชวชิรศึกษา ในประเทศไทย เพื่อให้ทราบการดำเนินงาน และได้ข้อมูลสารสนเทศที่ได้จากการวิจัยสามารถนำมาใช้ในการวางแผนและกำหนดนโยบายในการส่งเสริมพัฒนาการส่งผลให้การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์มหาราชวชิรศึกษาในประเทศไทย
2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์มหาราชวชิรศึกษาในประเทศไทยตามทัศนะของครูผู้สอนจำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์การปฏิบัติงาน วุฒิการศึกษา และภูมิภาคที่ตั้ง

3. เพื่อประมวลข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติวชิรเทพราชูทิศในประเทศไทย

สมมติฐานการวิจัย

ครูที่มีเพศ อายุ ประสบการณ์การปฏิบัติงาน วุฒิการศึกษา และปฏิบัติงานในสถานศึกษามุมานะที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติวชิรเทพราชูทิศในประเทศไทยแตกต่างกัน

หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

พิศาล เครือลิต (2565) ได้ให้ความหมายของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ การพึ่งตนเองและยึดหลักความไม่ประมาท และทางสายกลางในดำรงชีวิตคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนการนำเอาองค์ความรู้มาประกอบใช้ด้วยความรอบคอบ ระมัดระวัง และมีคุณธรรมเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจของการดำเนินชีวิต

อัษฎา สุวัฒน์ (2565) ได้ให้ความหมายของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การดำเนินชีวิตของคนไทยไปในทางสายกลาง รักษา รู้จักใช้ และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีคุณค่าช่วยเหลือเกื้อกูลกัน มีจิตสำนึกที่ดี โดยคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในการดำรงชีวิต

วิรัช พชร วงศ์วัฒน์เกษม และคณะ (2566) ได้ให้ความหมายของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย หลักคิดสำคัญ คือ ทางสายกลาง ซึ่งตรงกับคำในทางพระพุทธศาสนาว่า มัชฌิมาปฏิปทา ประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ประการ ได้แก่ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี โดยในการปฏิบัตินั้นจะต้องคำนึงถึงเงื่อนไขที่สำคัญ 2 ประการ ได้แก่ ความรู้คู่คุณธรรม

สรุปได้ว่า หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การดำเนินงานตามหลักปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาตลอดระยะเวลายาวนานกว่า 25 ปีเป็นปรัชญาที่ชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัวระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐวิถีการดำเนินชีวิตอย่างไม่ประมาทโดยมีการประมาณตนเอง และรู้จักพึ่งตนเองโดยใช้ภูมิปัญญาในท้องถิ่นมาศึกษาพัฒนาต่อยอดให้เกิดเป็นองค์ความรู้ใหม่ และสามารถปัญหาให้กับตนเองและชุมชน มีการใช้จ่ายอย่างประหยัด รู้จักอดทน อดออม อดกลั้น พัฒนาตนเองให้มีองค์ความรู้ รู้จักใช้และรู้จักรักษาทรัพยากรธรรมชาติและในสังคม พัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสำนึกที่ดีต่อตนเองและสังคม ช่วยเหลือเกื้อกูลต่อบุคคลทุกคนทุกโอกาส

การดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ผู้วิจัยได้ศึกษาและสรุปความหมายขององค์ประกอบของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งประกอบด้วย 3 คุณลักษณะ 2 เงื่อนไข รวมเป็น 5 องค์ประกอบไว้ ดังนี้

ความพอประมาณ หมายถึง การมีความสมดุลระหว่างสิ่งที่มีอยู่ และการต้องการของบุคคลหรือองค์กร โดยไม่ต้องมีการใช้ทรัพยากรมากเกินไปหรือน้อยเกินไป เป็นการประเมินและจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ให้เหมาะสมกับความต้องการ และเป้าหมายขององค์กรหรือบุคคลในทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

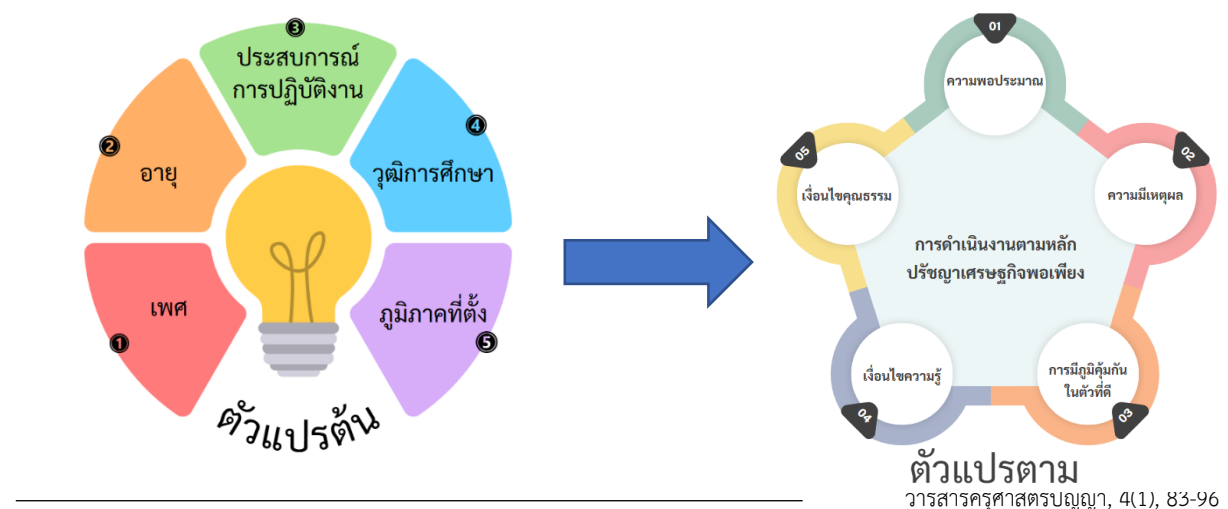
ความมีเหตุผล หมายถึง การใช้เหตุผลและตรรกะในการคิด ดำเนินการ หรือตัดสินใจ เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่เหมาะสมและตรงกับสถานการณ์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ การมีเหตุผลมักเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจที่มีหลักการและข้อมูลที่มีความเป็นประจักษ์ เพื่อประเมินสถานการณ์ วิเคราะห์ทางเลือก และดำเนินการตามผลประโยชน์และความเหมาะสม ความมีเหตุผลเป็นทักษะที่สำคัญทั้งในชีวิตประจำวันและในการดำเนินงาน และมีผลต่อความสำเร็จและความเชื่อมั่นในการตัดสินใจและการกระทำ

การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี เป็นการเตรียมตัวเพื่อจะรับผลกระทบในการเปลี่ยนแปลง รู้เท่าทันสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อรับมือกับสิ่งต่าง ๆ ไม่เสี่ยง ไม่ประมาท คิดถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตเพื่อก้าวไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

เงื่อนไขความรู้ หมายถึง เงื่อนไขที่ใช้เพื่อกำหนดว่าข้อมูลหรือความรู้ใดถือว่าถูกต้อง สมบูรณ์ หรือเป็นไปตามความเชื่อ การมีเงื่อนไขความรู้ช่วยให้เราสามารถประเมินข้อมูลหรือความรู้ที่ได้รับได้อย่างมีเหตุผล โดยใช้เกณฑ์หรือวิธีการที่เป็นระเบียบ เช่น การตรวจสอบแหล่งข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อถือได้ การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ หรือการตรวจสอบความสอดคล้องกับหลักการหรือประสบการณ์ที่มีอยู่ เมื่อเรามีเงื่อนไขความรู้ที่ชัดเจน เราสามารถใช้ข้อมูลเหล่านั้นในการตัดสินใจหรือการกระทำอย่างมั่นใจได้มากขึ้น

เงื่อนไขคุณธรรม หมายถึง การตระหนักรู้ในคุณธรรม ชื่นชมในการทำดี และเว้นจากการทำชั่ว มีความซื่อสัตย์สุจริต ดำเนินชีวิตอย่างถูกต้องเหมาะสม มีความขยันหมั่นเพียร อดทน ไม่โลภ รู้จักแบ่งปันและรับผิดชอบในการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นในสังคม

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระราชินีนาถรัตนวชิรา ในประเทศไทย ตามขอบข่ายการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา (มูลนิธิชัยพัฒนา, 2563) โดยมีกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยแสดงดังภาพ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research methodology) ซึ่งทำการสำรวจการรับรู้ของครูเกี่ยวกับการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระราชินีนาถรัตนวชิราวุธในประเทศไทย โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล มีรายละเอียดดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสถานศึกษาโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระราชินีนาถรัตนวชิราวุธในประเทศไทย ปีการศึกษา 2567 จำนวน 5 โรงเรียน จำนวน 632 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสถานศึกษาโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระราชินีนาถรัตนวชิราวุธในประเทศไทย ปีการศึกษา 2567 จำนวน 5 โรงเรียน โดยคำนวณจากการใช้สูตรยามาเน่ (Yamane) จำนวน 245 คน กำหนดสัดส่วนโดยคำนวณเทียบบัญญัติไตรยางศ์ จำนวนตามภูมิภาคที่ตั้ง จากนั้นใช้การสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตรับรองและแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระราชินีนาถรัตนวชิราวุธในประเทศไทย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

2. นำหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยถึงผู้อำนวยการโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระราชินีนาถรัตนวชิราวุธในประเทศไทย เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมทั้งนัดหมายเวลาและสถานที่ขอรับแบบสอบถามคืน

3. เก็บรวบรวมแบบสอบถาม จำนวนแบบสอบถามที่จัดส่งไป จำนวน 245 ฉบับได้รับคืนจำนวน 239 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.55

4. เมื่อรับแบบสอบถามคืนตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดย นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด ตรวจสอบความถูกต้องและนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลที่เป็นตัวแปรอิสระทั้ง 5 ตัวแปร เพศ อายุ ประสบการณ์การปฏิบัติงาน วุฒิการศึกษา และภูมิภาคที่ตั้งของสถานศึกษา โดยวิเคราะห์ค่านวนหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถในพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ จังหวัดราชบุรี โดยวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ไปวิเคราะห์เทียบตามแนวคิดการแปลความหมายค่าเฉลี่ยที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่าแบ่งคะแนนตามช่วง

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถในพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ จังหวัดราชบุรี จำแนกตาม ตัวแปร ดังนี้

3.1 ทดสอบสมมติฐานโดยการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถในพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ จังหวัดราชบุรี ระหว่างตัวแปรอิสระของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ได้แก่ ตัวแปรเพศ และวุฒิการศึกษา โดยการทดสอบ ค่า t -test (Independent t - test)

3.2 ทดสอบสมมติฐานโดยการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถในพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ จังหวัดราชบุรี ระหว่างตัวแปรอิสระของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม ได้แก่ อายุ ประสบการณ์การปฏิบัติงาน และภูมิภาคที่ตั้ง โดยการทดสอบ One Way ANOVA ในการทดสอบค่า F - Test และการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ในกรณีที่การทดสอบเอฟ (F - test) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยวิธี Least Significant Difference (LSD)

ตอนที่ 4 ประมวลข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถในพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ จังหวัดราชบุรี โดยรวบรวมจัดเป็นรายด้าน ตามตัวแปรตาม

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

สรุปผลการวิจัย

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ผลการศึกษาระดับการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถในพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ จังหวัดราชบุรี ในภาพรวมและรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.5092$, S.D.= 0.4528) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านเงื่อนไขคุณธรรม ($\bar{X} = 4.5288$, S.D. = 0.4891) รองลงมาคือ ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี ($\bar{X} = 4.5218$, S.D. = 0.4771) รองลงมาคือ ด้านความมีเหตุผล ($\bar{X} = 4.5067$, S.D. = 0.4745) รองลงมาคือ ด้านความพอประมาณ ($\bar{X} = 4.4971$, S.D. = 0.4715) ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คือ ด้านเงื่อนไขความรู้ ($\bar{X} = 4.4914$, S.D. = 0.4993) ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในประเทศไทยในภาพรวมและรายด้าน

การดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในประเทศไทย	n = 239		ระดับ
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ความพอประมาณ	4.4971	0.4715	มาก
2. ความมีเหตุผล	4.5067	0.4745	มาก
3. การมีภูมิคุ้มกันที่ดี	4.5218	0.4771	มากที่สุด
4. เงื่อนไขความรู้	4.4914	0.4993	มาก
5. เงื่อนไขคุณธรรม	4.5288	0.4891	มากที่สุด
รวม	4.5092	0.4528	มาก

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในประเทศไทย จำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ ประสบการณ์ การปฏิบัติงาน วุฒិการศึกษ และภูมิภาคที่ตั้ง

2.1 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา จำแนกตามตัวแปรเพศ ในภาพรวมและรายด้าน ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน โดยค่าเฉลี่ยของเพศชายสูงกว่าค่าเฉลี่ยของเพศหญิง

2.2 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา จำแนกตามตัวแปรอายุ ในภาพรวมและรายด้าน ครูที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน โดยช่วงอายุที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ 41-50 ปี และอายุที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ น้อยกว่า 31 ปี

2.3 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์การปฏิบัติงาน ในภาพรวมและรายด้าน ครูที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานต่างกัน ต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2.4 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา จำแนกตามตัวแปรวุฒิการศึกษ ในภาพรวมและรายด้าน ครูที่มีวุฒิการศึกษต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน โดยค่าเฉลี่ยของวุฒิการศึกษปริญญาตรี สูงกว่าค่าเฉลี่ยของวุฒิการศึกษสูงกว่าปริญญาตรี

2.5 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาจำแนกตามตัวแปรภูมิภาคที่ตั้ง ในภาพรวมและรายด้าน พบว่า ครูที่สอนอยู่ในภูมิภาคที่ตั้งต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ผลการประมวลข้อเสนอแนะการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระราชินีนาถรัตนวชิราวุธวิทยาในประเทศไทย ซึ่งได้จากการตอบแบบสอบถามของครูในสังกัดโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระราชินีนาถรัตนวชิราวุธวิทยาในประเทศไทย พบว่า

1. ความพอประมาณ

จากการให้ข้อเสนอแนะของครู ซึ่งได้จากการตอบแบบสอบถาม ในด้านการดำเนินงานด้านความพอประมาณของสถานศึกษา ความว่า สถานศึกษาดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านความพอประมาณ ด้วยการบริหารงบประมาณอย่างประหยัดและใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ผ่านโครงการส่งเสริมการประหยัด เช่น การปลูกผักสวนครัว และบูรณาการแนวคิดนี้ในหลักสูตรการเรียนการสอน โดยมีนักเรียน ร่วมจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความรับผิดชอบ นอกจากนี้ ยังเน้นการใช้ สื่อการเรียนรู้จากวัสดุธรรมชาติ และลดการใช้กระดาษ พร้อมทั้งอบรมครูและบุคลากรให้เข้าใจและปฏิบัติตามปรัชญานี้อย่างเป็นระบบและยั่งยืน

2. ความมีเหตุผล

จากการให้ข้อเสนอแนะของครู ซึ่งได้จากการตอบแบบสอบถาม ในด้านการดำเนินงานด้านความมีเหตุผลของสถานศึกษา ความว่า สถานศึกษาดำเนินงานตามหลัก ความมีเหตุผล โดยใช้ข้อมูลและหลักวิทยาศาสตร์ในการตัดสินใจ เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางผ่านกิจกรรม "1 ห้องเรียน 1 ความดี" เพื่อฝึกการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล ใช้ระบบ PDCA ในการบริหารงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความโปร่งใส พร้อมส่งเสริมวินัยการเงินผ่านธนาคารโรงเรียน และจัดการทรัพยากรให้เหมาะสมและยั่งยืน เพื่อประโยชน์สูงสุดของนักเรียนและสถานศึกษา

3. การมีภูมิคุ้มกันที่ดี

จากการให้ข้อเสนอแนะของครู ซึ่งได้จากการตอบแบบสอบถาม ในด้านการดำเนินงานด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีของสถานศึกษา ความว่า สถานศึกษาดำเนินงานตามหลัก การมีภูมิคุ้มกัน โดยเตรียมความพร้อมให้นักเรียนรับมือกับการเปลี่ยนแปลงด้านสังคมและเทคโนโลยี เช่น การใช้ AI และการเรียนออนไลน์ช่วงโควิด-19 ผ่านการอบรมคุณธรรม จริยธรรม และความรู้วิทยาศาสตร์ รวมถึงการวางแผนสำรองและการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า เพื่อพัฒนาทักษะการตัดสินใจและสร้างวินัยในตนเอง นอกจากนี้ ยังส่งเสริมการพัฒนาทักษะครูและบุคลากรให้พร้อมปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างมีประสิทธิภาพ

4. เงื่อนไขความรู้

จากการให้ข้อเสนอแนะของครู ซึ่งได้จากการตอบแบบสอบถาม ในด้านการดำเนินงานด้านเงื่อนไขความรู้ของสถานศึกษา ความว่า สถานศึกษามุ่งเน้นพัฒนาทักษะนักเรียนให้สอดคล้องกับโลกสมัยใหม่ โดยบูรณาการหลักสูตรเข้ากับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ครูแสดงความกังวลว่าการสอนปรัชญานี้มีความเป็นนามธรรมมากเกินไป ทำให้ยากต่อการปฏิบัติจริง โดยเฉพาะในกลุ่มนักเรียนและชุมชน แนวทางแก้ไขคือการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ต้นแบบพระราชกรณียกิจในหลวงรัชกาลที่ 9 เพื่อแสดงตัวอย่างที่ชัดเจน นอกจากนี้ ยังมีข้อเสนอให้โรงเรียนปลูกฝังค่านิยมเศรษฐกิจ

พอเพียงผ่านโครงการ “โรงเรียนของพ่อ” โดยเริ่มจากการพัฒนาความเข้าใจในครู ก่อนขยายผลสู่ผู้เรียนและชุมชนเพื่อความยั่งยืนในอนาคต

5. เจือนไขคุณธรรม

จากการให้ข้อเสนอแนะของครู ซึ่งได้จากการตอบแบบสอบถาม ในด้านการดำเนินงานด้านเจือนไขคุณธรรมของสถานศึกษา ความว่า สถานศึกษามุ่งปลูกฝังคุณธรรมให้นักเรียนผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เช่น โครงการโรงเรียนคุณธรรม ค่ายคุณธรรม และกิจกรรมทางศาสนา เช่น การฟังธรรมและการเวียนเทียน เพื่อส่งเสริมความรับผิดชอบและคุณธรรม เช่น ความซื่อสัตย์และการช่วยเหลือกัน นอกจากนี้ยังน้อมนำหลักการในหลวงรัชกาลที่ 9 มาใช้ในการดำเนินชีวิตและการทำงาน นักเรียนได้รับการฝึกอบรมให้มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติตามกฎระเบียบและศีล พร้อมมีการประเมินและติดตามผลเพื่อให้สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันและเป็นคนดีของสังคม

อภิปรายผล

ผลการวิจัยการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ นวมินทราชูทิศในประเทศไทย อภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ นวมินทราชูทิศในประเทศไทย โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ นวมินทราชูทิศในประเทศไทย มีการชี้แจงกระบวนการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาให้กับครูทราบอย่างชัดเจน อีกทั้งมีการจัดประชุมร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความตระหนักและความเข้าใจในการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาบนพื้นฐานของการมีส่วนร่วม และมีการชี้แจงหน้าที่ความรับผิดชอบในการดำเนินงานอย่างเหมาะสมและชัดเจน นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษามีความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของตนเกี่ยวกับการกำหนดงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียน ส่งเสริมให้มีการประชาสัมพันธ์ให้ทุกฝ่ายรับทราบคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียน ที่สำคัญคือการสร้างเครือข่ายโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ นวมินทราชูทิศในประเทศไทยที่ต้องมีการประชุมทางวิชาการเพื่อแลกเปลี่ยนผลงานความสำเร็จในทุกกรอบปี เพื่อให้การขับเคลื่อนโครงการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด และผู้บริหารสถานศึกษามีการร่วมวางแผนปฏิบัติงาน เป็นแบบอย่างที่ดีมีการประเมินความก้าวหน้าของงานในแต่ละช่วงและเน้นการประเมินผลงานร่วมกันจนงานประสบผลสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของไพรัช นิลงค์ (2562) ได้ศึกษาการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของครูสังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครหาดใหญ่ อำเภหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา พบว่า ระดับการ

ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของครูสังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของประธาน ชรรค์เจนการ และไตรรัตน์ สิทธิกุล (2563) ได้ศึกษาการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 พบว่าการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของชยางกูร ท้าวพรหม (2564) ได้ศึกษาการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูโรงเรียนอมก๋อยวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 พบว่า ระดับการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนของครูโรงเรียนอมก๋อยวิทยาคม อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระราชินีนาถรัตนวชิราวุธในประเทศไทย จำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ ประสบการณ์การปฏิบัติงาน วุฒิการศึกษา และภูมิภาคที่ตั้ง

2.1 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระราชินีนาถรัตนวชิราวุธในประเทศไทย จำแนกตามตัวแปรเพศ โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ โดยค่าเฉลี่ยของเพศหญิงสูงกว่าค่าเฉลี่ยของเพศชาย การที่ผลการวิจัยเป็น เช่นนี้เนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาได้ดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระราชินีนาถรัตนวชิราวุธในประเทศไทย โดยให้ความสำคัญกับครูทั้งเพศชายและเพศหญิงอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน ทั้งในด้านการสร้างการรับรู้และยอมรับที่มีการชี้แจงดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระราชินีนาถรัตนวชิราวุธในประเทศไทย เข้าสู่โครงการของโรงเรียนอย่างชัดเจนให้กับครูทุกคน โดยไม่จำกัดเพศ ผู้บริหารมีการสร้างครูแกนนำ และนักเรียนแกนนำอย่างหลากหลาย ตามความรู้ ความถนัดและความสามารถของแต่ละบุคคล เป็นส่วนสำคัญที่ส่งผลให้ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระราชินีนาถรัตนวชิราวุธในประเทศไทย ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจารุวรรณ ขจรอนันต์ (2562) ได้ศึกษาการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของนักเรียนโรงเรียนสีดาวิทยา อำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามตัวแปรเพศ โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของจตุรงค์ อินทรรุ่ง และนภาเดช บุญเชิดชู (2564) ทำการวิจัยเรื่องการปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ตามตัวแปรเพศต่างกัน มีระดับการปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไม่แตกต่างกัน

2.2 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระราชินีนาถรัตนวชิราวุธในประเทศไทย จำแนกตามตัวแปรอายุ โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ครูที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ การที่ผลการวิจัยเป็น เช่นนี้

เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาได้ดำเนินการส่งเสริมการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระราชินีนาถรัตนวชิราวุธในประเทศไทยอย่างเป็นระบบ มีการมอบหมายงานโดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ และความเหมาะสมของผู้รับผิดชอบงานเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้ครูทุกวัยเข้าสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาการ โดยไม่ได้ใช้ข้อจำกัดด้านอายุมาเป็นเงื่อนไขในการมอบหมายงาน ทำให้การดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระราชินีนาถรัตนวชิราวุธในประเทศไทย ดำเนินงานไปอย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของไพรัช นิลวงศ์ (2562) ได้ศึกษาการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของครูสังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา พบว่าการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ของครูในสังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ที่มีอายุแตกต่างกันโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุพรรณิ บุญหนัก (2564) ได้ศึกษาการบริหารตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนพระปริยัติ แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเลย พบว่าบุคลากรที่มีอายุต่างกัน มีทัศนะเกี่ยวกับการบริหารตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.3 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระราชินีนาถรัตนวชิราวุธในประเทศไทย จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์การปฏิบัติงาน โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ การที่ผลการวิจัยเป็น เช่นนี้เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนกรอบอัตรากำลังบุคลากรของสถานศึกษาให้พอดีกับปริมาณงานของสถานศึกษาโดยคำนึงศักยภาพและความเหมาะสมกับงาน มีการดำเนินการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ ได้อย่างสอดคล้องกับสังคมและสภาพของสถานศึกษา กำหนดบทบาทผู้รับผิดชอบการดำเนินงานในแต่ละกลุ่มงานอย่างชัดเจน โดยเปิดโอกาสให้ครูตั้งแต่เข้ามาทำงานในสถานศึกษาได้เรียนรู้วัฒนธรรมขององค์กรที่เน้นการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของในหลวงรัชกาลที่ 9 มาประยุกต์ใช้และนำมาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนการสอน มีการสร้างวัฒนธรรมองค์กรในด้านการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติจริง มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากฐานสู่ฐานอย่างชัดเจน รวมทั้งมีการแลกเปลี่ยนผ่านการสัมมนาวิชาการของกลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระราชินีนาถรัตนวชิราวุธในประเทศไทย ที่มีการจัดหมุนเวียนแต่ละภูมิภาคอย่างต่อเนื่องทุกปี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมัลลิกา สีดาเดช (2563) ได้ศึกษาประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

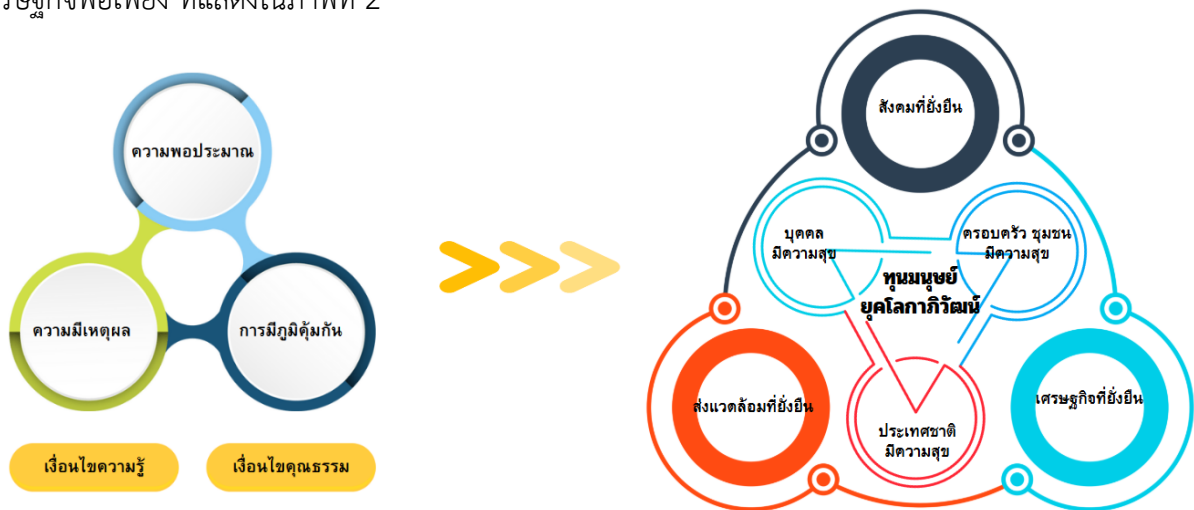
2.4 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระราชินีนาถรัตนวชิราวุธในประเทศไทย จำแนกตามตัวแปรวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน โดยค่าเฉลี่ยของครูวุฒิการศึกษาปริญญาตรีสูงกว่าค่าเฉลี่ยของครูวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ การที่ผลการวิจัยเป็น

เช่นนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาได้ดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระราชินีนาถรัตนวชิราวุธในประเทศไทย อย่างเป็นระบบ โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา โดยไม่ได้คำนึงถึงวุฒิการศึกษาของผู้ปฏิบัติงาน แต่คำนึงถึงความรู้ ความสามารถของผู้ปฏิบัติงานเป็นสำคัญ เนื่องด้วยการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา เป็นเรื่องที่สำคัญตามคำขวัญของกลุ่มโรงเรียนที่กล่าวว่า รักศักดิ์ศรี มีคุณธรรม นำวิชาการ สืบสานงานพระราชดำริ มีการปลูกฝังคุณธรรมความสำนึกในความเป็นชาติไทย และวิถีชีวิตตามหลักของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องใช้กลไกขับเคลื่อนสู่ความสำเร็จ มีการสร้างครูทุกคนในการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระราชินีนาถรัตนวชิราวุธในประเทศไทย การสร้างภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนร่วมกับชุมชนและต้นสังกัด เน้นการลงมือเชิงปฏิบัติผ่านกิจกรรมสร้างสรรค์งาน ทำให้การดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระราชินีนาถรัตนวชิราวุธในประเทศไทย ดำเนินงานไปอย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุพรรณิ บุญหนัก (2564) ได้ศึกษาการบริหารตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนพระปริยัติ แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเลย พบว่าบุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีทัศนะเกี่ยวกับการบริหารตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.5 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระราชินีนาถรัตนวชิราวุธในประเทศไทย จำแนกตามตัวแปรภูมิภาคที่ตั้ง โดยภาพรวมและรายด้านพบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในภูมิภาคที่ตั้งต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ การที่ผลการวิจัยเป็น เช่นนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาได้ดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระราชินีนาถรัตนวชิราวุธในประเทศไทย อย่างเป็นระบบ โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา คำนึงถึงความรู้ ความสามารถของผู้ปฏิบัติงานเป็นสำคัญ เนื่องด้วยการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา เป็นเรื่องที่สำคัญ ซึ่งสอดคล้องตามคำขวัญของกลุ่มโรงเรียน คือ รักศักดิ์ศรี มีคุณธรรม นำวิชาการ สืบสานงานพระราชดำริ การสร้างครูทุกคนในการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระราชินีนาถรัตนวชิราวุธในประเทศไทย การสร้างภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนร่วมกับชุมชนและต้นสังกัด เน้นการลงมือเชิงปฏิบัติผ่านกิจกรรมสร้างสรรค์งาน มีการพัฒนาความรู้ ความสามารถให้แก่ผู้ปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง มีโครงการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผ่านการเรียนรู้ในโครงการพระราชดำริที่เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีทุกภาคของประเทศไทย โดยเฉพาะในยุคปัจจุบันที่มีการเข้าถึงของสื่อออนไลน์ได้อย่างทั่วถึง และรวดเร็ว รวมทั้งมีการนำคณะครูได้ทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้ในแต่ละภูมิภาค โดยหมุนเวียนการเป็นเจ้าภาพในการประชุมสัมมนาทางวิชาการของโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระราชินีนาถรัตนวชิราวุธในประเทศไทย

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อสร้าง “ทุนมนุษย์” การบูรณาการแนวคิดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาไม่เพียงแต่ส่งเสริมการเรียนรู้เชิงวิชาการเท่านั้น แต่ยังช่วยสร้างทุนมนุษย์ ที่มีความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ การดำรงชีวิตอย่างมีความสุขและยั่งยืน ทั้งในระดับบุคคล ครอบครัว ชุมชน และประเทศ องค์ความรู้เหล่านี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการศึกษาไทยให้มีความยั่งยืนและสามารถปรับตัวรับมือกับความเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังโมเดลพัฒนาทุนมนุษย์ด้วยปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ที่แสดงในภาพที่ 2

ภาพที่ 2 โมเดลพัฒนาทุนมนุษย์ด้วยปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. จากผลการวิจัยในด้านของเงื่อนไขความรู้ มีค่าเฉลี่ยที่ต่ำที่สุด ผู้บริหารควรสร้างองค์ความรู้ที่เป็นแก่นหลักของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เน้นการนำไปสู่ปฏิบัติที่หลากหลายมิติ สู่คณะครู นักเรียน ชุมชน และสถานศึกษาอื่น ๆ ส่งผลต่อการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง จนเกิดเป็นวัฒนธรรมองค์กรที่ยั่งยืน

2. จากข้อเสนอแนะของวัตถุประสงค์การวิจัยการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ต้นแบบและการปลูกฝังค่านิยม “โรงเรียนของพ่อ” เป็นแนวทางที่สอดคล้องกับการสืบสานพระราชปณิธานของในหลวงรัชกาลที่ 9 และช่วยให้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสามารถสืบทอดไปสู่คนรุ่นใหม่ได้อย่างยั่งยืนและเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาสภาพปัญหาของการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา

โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ราชูปถัมภ์ในประเทศไทย เพื่อให้สามารถแก้ไข ปรับปรุง พัฒนาโครงการให้เหมาะสมกับความต้องการ และบริบทพื้นที่มากยิ่งขึ้น

2. ควรมีการศึกษาพัฒนาการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาโดยใช้กลุ่มตัวอย่างอื่น นอกเหนือจากครูในสถานศึกษา เช่น นักเรียน ผู้ปกครอง หรือชุมชน

เอกสารอ้างอิง

- กลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ 5 ภูมิภาค. (2566). รายงานผลการดำเนินงานกลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ราชูปถัมภ์ สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการประจำปีการศึกษา 2566.
กลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ 5 ภูมิภาค.
- จตุรงค์ อินทรรุ่ง และ นภาพุฒ บัญญัติ. (2564). การปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของ
นักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. วารสารสังคมศาสตร์วิจัย, 12(1), 111-128.
- จารุวรรณ ขจรอนันต์. (2562). การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของนักเรียน
โรงเรียนสตรีวิทยา อำเภอสิดา จังหวัดนครราชสีมา [วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต].
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ชยางกูร ท้าวพรหม. (2564). การนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน
ของครูโรงเรียนนวมัยวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 [ปริญญา
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- ประธาน ชรรค์เจนการ และ ไตรรัตน์ สิทธิกุล. (2563). การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ
เขต 1. วารสารราชพฤกษ์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, 18(3), 68-78.
- พิศาล เครือลิต. (2565). การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างคุณลักษณะอย่างพอเพียงตามหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น [วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา
บัณฑิต]. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ไพรัช นิลวงศ์. (2562). การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของครูสังกัดสำนักงานการศึกษา
เทศบาลนครหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา [สารนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต].
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- มัลลิกา สิดาเดช. (2563). ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 22 [ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา]. มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสกลนคร.
- มูลนิธิชัยพัฒนา. (2563). เศรษฐกิจพอเพียงและทฤษฎีใหม่. สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานมูลนิธิ ชัยพัฒนา.

- วิรัชพัชร วงศ์วัฒนเกษม, ธนภรณ์ แซ่ลิ่ม, ณิชปภา สุริยะ, สุวิจักขณ์ มั่นสารนียธรรม, และ พงษ์ เจริญสันเทียะ. (2566). ศาสตร์พระราชา...สู่การบริหารการศึกษาที่ยั่งยืน. *วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 3(6), 317-330.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565). *ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการประยุกต์ใช้*. สำนักยุทธศาสตร์ด้านนโยบายสาธารณะ.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2566). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566 – 2570)*. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สุพรรณิ บุญหนัก. (2564). การบริหารตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเลย. *วารสารสังคมศาสตร์บูรณาการ*, 1(1), 39-47.
- สุเมธ ตันติเวชกุล. (2566). *เศรษฐกิจพอเพียง: แนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน*. มูลนิธิชัยพัฒนา.
- อัษฎารุณ สุวัठी. (2565). *กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประถมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ [วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต]*. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.